

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Resultatrapport for finansforetak

1. kvartal 2017

Dato:
24.05.2017

Innhold

INNHold	3
1 HOVEDINNTRYKK	4
2 MAKROØKONOMISK BAKGRUNN	6
3 NORSKE OG NORDISKE FINANSKONSERN	8
NORSKE FINANSKONSERN	8
NORDISKE FINANSKONSERN	9
4 KREDITTINSTITUSJONER OG FINANSIERINGSFORETAK	12
BANKER	12
FINANSIERINGSFORETAK	20
FORBRUKSLÅN I BANKER OG FINANSIERINGSFORETAK	22
5 FORSIKRING	23
LIVSFORSIKRINGSFORETAK	23
SKADEFORSIKRINGSFORETAK	26
6 RESULTAT OG BALANSE FOR HVER BRANSJE	28
7 TABELLER FOR GRUPPER OG ENKELTFORETAK	33
BANKER	33
FINANSIERINGSFORETAK	36

Redaksjonen ble avsluttet 22. mai 2017. Alle tall er foreløpige, og det tas forbehold om endringer.

Kilde for alle tall er Finanstilsynet, så fremt annet ikke er angitt.

1 Hovedinntrykk

Bankenes samlede inntjening i første kvartal var noe høyere enn i samme periode året før. Resultat før skatt økte fra 1,0 til 1,1 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK). Som følge av betydelig økning i bankenes egenkapital det siste året sank likevel egenkapitalavkastningen marginalt, til 10,2 prosent.

Hovedårsaken til resultatforbedringen var lavere tap på utlån enn i samme periode i 2016. Totale tap tilsvarte 0,16 prosent av utlån. Nedgangen i tapsnivå kan særlig tilskrives gruppen av de større bankene, som nær halverte tapsnivået fra året før, men også gruppene av mellomstore og mindre banker hadde lavere tap enn ett år tidligere.

Bankenes netto renteinntekter viste positiv utvikling, og var på det høyeste nivået, sett i forhold til GFK, siden 2005. Alle tre grupper av banker viste bedring i nettorenten, men økningen var særlig sterk for gruppen av mellomstore banker. Den gjennomsnittlige utlånsrenten fra norske banker økte svakt i første kvartal, særlig som følge av høyere gjennomsnittlige renter på boliglån. Gjennomsnittlig rente på innskudd var stabil i første kvartal. Som følge av betydelig nedgang i pengemarkedsrenten gjennom første kvartal sank innskuddsmarginen. Uvektet totalmargin, differansen mellom utlåns- og innskuddsrente, økte dermed noe i perioden.

Andre inntekter var noe lavere enn ett år tidligere. Hovedårsaken til dette var lavere netto positive verdiendringer på finansielle instrumenter. Flere av de større bankene hadde negative verdiendringer på sikringsinstrumenter benyttet i forbindelse med langsiktig verdipapirfinansiering. Gruppene av store og mellomstore banker viste begge en økning i netto provisjonsinntekter sett i forhold til året før.

Driftskostnadene i banker var tilnærmet uendret siste år. Dette var til tross for innføringen, ved årsskiftet, av den nye finansskatten, på 5 prosent av grunnlaget for arbeidsgiveravgift. Som følge av økning i driftsinntekter sank dermed det samlede kostnad-/inntektsforholdet med i overkant av ett prosentpoeng, til 49 prosent. Gruppen av de mindre bankene har et betydelig høyere kostnadsnivå enn gruppene av mellomstore og større banker, med 60 prosent, men alle grupper viste en reduksjon i kostnadsnivå.

Utlånsveksten i banker tok seg noe opp i første kvartal, til 5,7 prosent siste tolv måneder. Særlig sterk vekst var det i gruppene av mindre og mellomstore banker, med hhv. 12,4 og 9,6 prosent. De siste årene har veksten vært sterkest for utlån til personkunder, og veksten til denne kundegruppen økte ytterligere i første kvartal. Norske banker hadde her en vekst på 8,2 prosent, en økning på ett prosentpoeng siste halvår. Utenlandske bankers filialer bremsset veksten betraktelig gjennom 2016, og videre ut i 2017, og hadde en vekst på 4,8 prosent ved utgangen av mars. For utlån til innenlandske bedriftskunder hadde bankene lav vekst gjennom 2016. De siste to kvartalene har veksten økt noe, til 4,0 prosent ved utgangen av mars. Utenlandske filialer hadde redusert vekstraten betraktelig i 2016, og hadde en årsvekst på 1,4 prosent ved utgangen av første kvartal 2017. Omfanget av misligholdte lån økte noe mer enn utlånsveksten det siste året, men utgjorde fremdeles kun 1,3 prosent av utlånsmassen.

Bankene hadde en betydelig økning i innskudd fra kunder siste år, med 11,5 prosent. Innskudd som andel av utlån, inkludert utlån ført i deleide OMF-foretak, økte dermed med 3 prosentpoeng siste år, til 61 prosent.

Den sterke veksten i forbrukslån tiltok ytterligere i første kvartal, til en vekst på 17 prosent siste tolv måneder, en økning på nær 2 prosentpoeng i forhold til utgangen av 2016. De siste årene har det særlig vært nye tilbydere, med forbrukslån som hovedaktivitet, som har hatt den sterkeste veksten i forbrukslån, mens veksten for andre banker har vært moderat.

Livsforsikringsforetakene fikk et resultat før skatt på 1,9 mrd. kroner (0,5 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital) i første kvartal 2017, en økning fra 0,5 mrd. kroner året før. Økning i de urealiserte gevinstene, som i hovedsak går til kursreguleringsfondet, var på 6,3 mrd. kroner, noe som bidro til en vesentlig økning i det verdijusterte resultatet, fra 1,8 til 8,1 mrd. kroner. Det er i hovedsak vesentlig bedre verdiutvikling på aksjeporteføljen som bidrar til økningen sammenlignet med første kvartal i fjor.

Bokført avkastning i kollektivporteføljen, som i hovedsak består av kontrakter med årlig garantert avkastning, var 4,3 prosent (annualisert), en økning fra 3,6 prosent i første kvartal 2016. Verdijustert kapitalavkastning, som også inkluderer urealiserte gevinster, økte fra 4 til 6,5 prosent (annualisert).

Aksjeandelen i kollektivporteføljen økte fra 13 til 16 prosent fra utgangen av første kvartal 2016 til utgangen av første kvartal i år. Utlån og fordringer til amortisert kost har økt betydelig de siste par årene, særlig drevet av en økning i lån med pant i bolig. Boliglån utgjorde 45 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2017 (4,4 prosent av kollektivporteføljen), mot 31 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2016.

Skadeforsikringsforetakene (uten captives) hadde et resultat før skatt på 2,1 mrd. kroner i første kvartal 2017. Det utgjorde 20,1 prosent av premieinntektene, noe som er en svak bedring sammenlignet med samme periode i fjor. Bedringen i resultatet skyldes en økning i finansinntektene, hovedsakelig drevet av en positiv verdiendring på investeringene. Forsikringsteknisk resultat var svakere enn i samme periode i fjor. Dette skyldes høyere forsikringsrelaterte driftskostnader.

Combined ratio var 91 prosent for skadeforsikringsforetakene samlet i første kvartal 2017. Det er høyere enn i første kvartal i fjor, men lavere enn i første kvartal i de foregående syv årene. Skadeprosenten har blitt gradvis redusert de siste årene for skadeforsikringsforetakene samlet.

Skadeforsikringsforetakene har økt andelen obligasjoner med tre prosentpoeng til 39 prosent av forvaltningskapitalen fra utgangen av første kvartal 2016 til utgangen av første kvartal i år, mens aksjeandelen ble redusert fra 14 til 10 prosent i samme periode.

2 Makroøkonomisk bakgrunn

Norsk økonomi

Norsk økonomi vokste med 0,9 prosent i 2016, som er det svakeste siden finanskrisen. I første kvartal 2017 tok veksten seg opp, og BNP økte med 0,6 prosent fra foregående kvartal, se tabell 2.1. Oppgangen var bredt basert, men fortsatt fall i utvinning av olje og gass samt skipsfart bidro til at samlet BNP kun vokste med 0,2 prosent. Det var svak oppgang i sysselsettingen i kvartalet. Arbeidsledigheten har siden sommeren 2016 sunket med 0,5 prosentpoeng. I første kvartal 2017 var ledighetsraten målt ved Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse (AKU) 4,5 prosent.

Veksten i samlet kreditt (K3) har avtatt i første kvartal, som følge av kraftig nedgang i utenlandsgjeld, se tabell 2.1. Tolvmånedersveksten i innenlandsk kreditt (K2) steg noe gjennom første kvartal 2017. Veksten økte i alle låntakersektorene. Dette gjenspeiler at både nærings- og boliginvesteringene økte betydelig i første kvartal. Prisene på brukte boliger steg markert i 2016. Boligprisene fortsatte å stige i første kvartal 2017, men i april var veksten noe lavere. Det er fortsatt regionale forskjeller i prisutviklingen. Veksten har vært særlig sterk i Oslo og på Østlandet mens det var svakere oppgang i områdene som ble hardest rammet av fallet i oljeprisen. Fra mars til april økte imidlertid boligprisene i Stavanger mens de falt i Bergen, Trondheim og Kristiansand.

Tabell 2.1: Nøkkeltall norsk økonomi, prosentvis vekst

	1.kv.17	2016*
BNP	0,2	1,1
BNP Fastlands-Norge	0,6	0,9
Boligpris (12 mnd.vekst v/utgang)	11,7	12,8
K3**	1,8	
K3 Utenlandsgjeld**	-9,0	
K2	5,3	
K2 Husholdninger	6,8	
K2 Ikke-finansielle foretak	2,4	
Arbeidsledighet (AKU)	4,5	

* Gjennomsnitt år for BNP

** Utgangen av februar 2017

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Eiendom Norge

Aksje- og rentemarkeder

I fjerde kvartal 2016 var det en betydelig oppgang i aksjemarkedene internasjonalt og langsiktige renter tok seg opp, se figur 2.1 og 2.2. Spesielt økte amerikanske lange renter mot slutten av året i etterkant av valget i USA, med forventninger om ekspansiv amerikansk finanspolitikk, tiltagende prisvekst og økte styringsrenter. Korte og lange renter i euroområdet og i Norge økte også i perioden. I første kvartal og videre inn i andre

kvartal 2017 har oppgangen i aksjemarkedene fortsatt i USA og euroområdet. Rentenivået på de lange statsrentene har falt noe i USA, mens nivået har økt i Tyskland, se tabell 2.2.

Norske langsiktige renter har falt svakt siden inngangen til 2017. Rentenivået er fortsatt lavt, men noe høyere enn på samme tid i 2016, se figur 2.2 og tabell 2.2. Avkastningen på aksjer notert på Oslo Børs var om lag 1,5 prosent i første kvartal 2017 og markert svakere enn i euroområdet og USA i samme periode. Fra utgangen av første kvartal og frem til 12. mai har aksjekursene på Oslo Børs økt sterkt.

Figur 2.1: Aksjeindekser utvalgte land

Kilde: Thomson Reuters Datastream

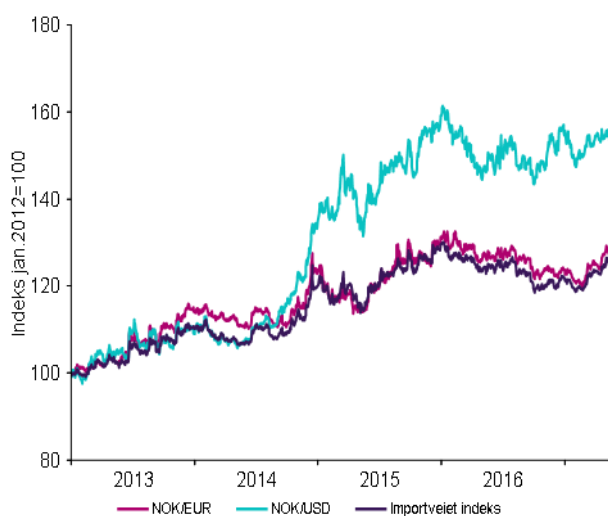
Figur 2.2: Rente på 10-årige statsobligasjoner

Kilde: Thomson Reuters Datastream

Svekkelsen av den norske kronen i fjerde kvartal 2016 ble reversert i begynnelsen av første kvartal 2017, spesielt mot dollar. Dette sammenfalt med en oppgang i oljeprisen. Fra februar og frem til utgangen av kvartalet svekket kronen seg igjen mot de store valutaene, se figur 2.3. Inn i andre kvartal har svekkelsen av kronen mot euro fortsatt, mens kursen mot dollar har vært mer stabil, se figur 2.3 og tabell 2.2.

Figur 2.3: Valutakursutvikling

Kilde: Thomson Reuters Datastream

Tabell 2.2: Utviklingen i verdipapir- og valutamarkedet. Endring i prosent (aksjer og valuta) og basispunkter (renter)

		Nivå		
		15.05.2017	1.kv.17	Hittil 2017
Aksjemarkeder	Norge		1.3	6.9
	USA		6.2	8.3
	Euroområdet		7.2	13.5
	Japan		0.0	4.2
	Verden		6.5	9.8
Statsrenter 10 år	Norge	1.61	-6	-9
	USA	2.34	-1	-9
	Tyskland	0.42	12	22
Pengemarkedsrenter 3mnd	Norge	0.87	-21	-30
	USA	1.18	15	18
	Euroområdet	-0.37	-2	-3
Swap renter Norge	2 år	1.14	-11	-15
	5 år	1.47	-6	-9
	10 år	1.91	-3	-4
Valutakurser	EUR/NOK	9.38	1.2	3.3
	USD/NOK	8.54	-0.2	-0.8
	Imp. vektet NOK	105.82	1.4	2.3

Kilde: Thomson Reuters Datastream

3 Norske og nordiske finanskonsern

Norske finanskonsern

De største norskeide finanskonsernene er aktører innenfor de fleste delene av finanssektoren. DNB ASA er det største norske finanskonsernet med en forvaltningskapital på 2 870 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2017. Blant de forsikringsdominerte konsernene¹ er KLP-konsernet størst, med en forvaltningskapital på 612 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2017.

Tabell 3.1: Resultat før skatt og egenkapitalavkastning for norskeide finanskonsern

	1. kv. 2017			1. kv. 2016		
	Mill. kr.	% av GFK	EK-avkastn.	Mill. kr.	% av GFK	EK-avkastn.
DNB ASA	5 923	0,9 %	9,1 %	6 764	1,0 %	11,2 %
Storebrand ASA	573	0,4 %	8,8 %	430	0,3 %	6,6 %
SpareBank 1 Gruppen	447	2,8 %	18,9 %	385	2,6 %	13,3 %
KLP-konsernet	779	0,5 %	5,6 %	578	0,4 %	5,5 %
Gjensidige Forsikring ASA	1 365	3,9 %	20,5 %	1 609	4,9 %	19,0 %

Kilder: Delårsrapporter. For KLP-konsernet er egenkapitalavkastningen beregnet av Finanstilsynet.

DNB ASA hadde et resultat på 0,9 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) i første kvartal 2017, hvilket er en svak reduksjon fra samme kvartal i fjor, se tabell 3.1. Egenkapitalavkastningen var på 9,1 prosent, en reduksjon på 2,1 prosentpoeng fra første kvartal 2016. Negative verdiendringer på basisswappene forklarer mye av det svekkede resultatet. Uten disse negative verdiendringene ville resultatet vært 519 mill. kroner bedre enn i samme kvartal i fjor, i hovedsak som følge av lavere nedskrivninger på utlån og garantier, samt reduserte kostnader. Netto renteinntektene var noe lavere enn året før.

Storebrand-konsernet (Storebrand ASA) hadde et resultat på 0,4 prosent av GFK i første kvartal 2017, en svak økning fra første kvartal i fjor. God finansavkastning er det viktigste bidraget til resultatet. Forsikringsresultatet økte med 26 prosent sammenlignet med samme kvartal i fjor. Egenkapitalavkastningen for Storebrand-konsernet var på 8,8 prosent i første kvartal, en økning på 2,2 prosentpoeng fra samme periode 2016.

Sparebank 1 Gruppens resultat før skatt, som ikke inkluderer eierbankenes resultater, økte med 0,2 prosentpoeng til 2,8 prosent av GFK. Reduksjonen i risikoresultatet til livsforsikringsvirksomheten blir utlignet av et bedre forsikringsresultat og høyere netto finansinntekter i skadeforsikringsvirksomheten. Økningen i forsikringsresultatet til skadeforsikringsvirksomheten sammenlignet med samme periode i fjor skyldes i hovedsak en nedgang i påløpte naturskadeerstatninger. Egenkapitalavkastningen for Sparebank 1

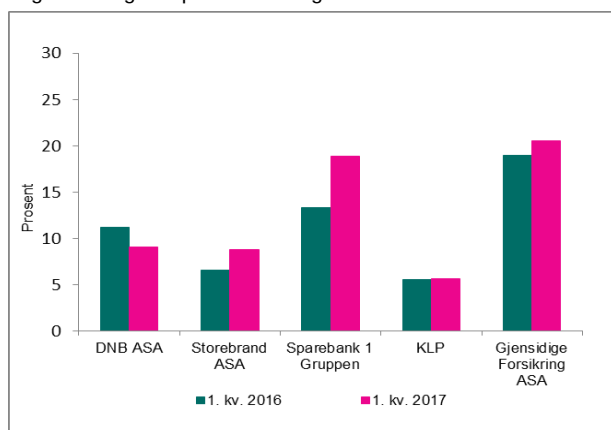
¹ Storebrand-konsernet (Storebrand ASA), Sparebank 1 Gruppen, KLP-konsernet og Gjensidige Forsikring ASA

Gruppen var på 18,9 prosent, en økning på 6,1 prosentpoeng fra samme kvartal i 2016. Dette skyldes det bedre resultatet samt en reduksjon i egenkapitalen.

KLP-konsernet hadde et resultat på 0,5 prosent av GFK i første kvartal 2017, en svak økning fra samme periode året før. Egenkapitalavkastningen har også økt svakt noe, til 5,6 prosent. Bedringen i resultatet skyldes i hovedsak et godt avkastningsresultat, hvor god avkastning i aksjemarkedet bidro sterkest. Kursreguleringsfondet har økt med 5,1 mrd. kroner i første kvartal 2017 til 33,4 mrd. kroner, noe som utgjør 7 prosent av forvaltningskapitalen.

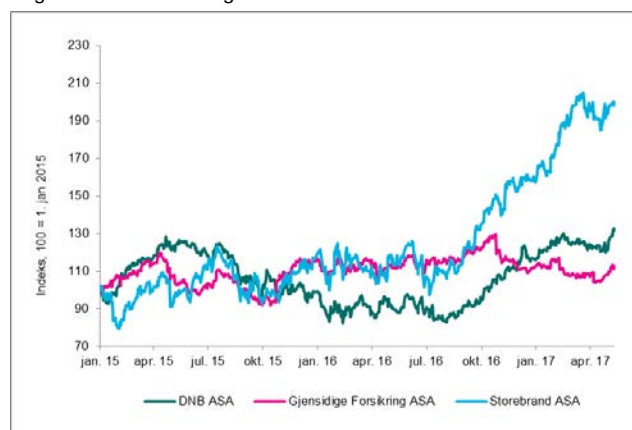
Gjensidige Forsikring ASA hadde et resultat på 3,9 prosent av GFK i første kvartal 2017, en reduksjon på 1 prosentpoeng fra samme periode i fjor. Egenkapitalavkastningen har likevel økt, med 1,5 prosentpoeng fra første kvartal 2016 til 20,5 prosent i første kvartal 2017, som følge av at egenkapitalen er redusert med 3 prosent. I første kvartal 2016 bidro bortfallet av en årlig minimumsreguleringsklausul for pensjonsutbetalinger for kunder med ytelsespensjon til en engangsinntekt på 477 mill. kroner. Justert for denne engangseffekten var forsikringsresultatet på 774 mill. kroner. Finansresultatet var bedre i første kvartal 2017 enn i samme kvartal i fjor, og dette skyldes i hovedsak høyere avkastning på aksjer, konvertible obligasjoner og eiendom.

Figur 3.1: Egenkapitalavkastning

Kilder: Delårsrapporter. For KLP er egenkapitalavkastningen beregnet av Finanstilsynet.

Figur 3.2: Børsutvikling for norske finanskonsern

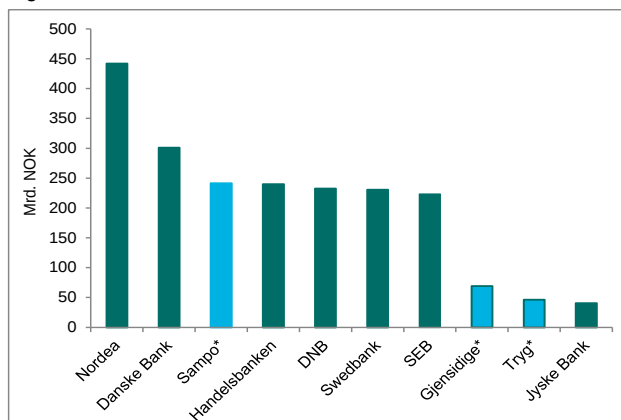
Kilde: Thomson Reuters Datastream

I første kvartal 2017 var aksjekursutviklingen positiv for DNB ASA og Storebrand med en økning på henholdsvis 5 og 21 prosent siden utgangen av 2016. Aksjekursen til Gjensidige Forsikring ASA hadde en nedgang på 6 prosent i samme periode.

Nordiske finanskonsern

Nordea er det største nordiske finanskonsernet målt etter både forvaltningskapital og markedsverdi, se figur 3.3. DNB var det femte største konsernet, målt etter markedsverdi, og tredje størst etter forvaltningskapital. Sju av de ti største finanskonsernene i Norden er bankdominerte, og sju av de åtte største har virksomhet i Norge.

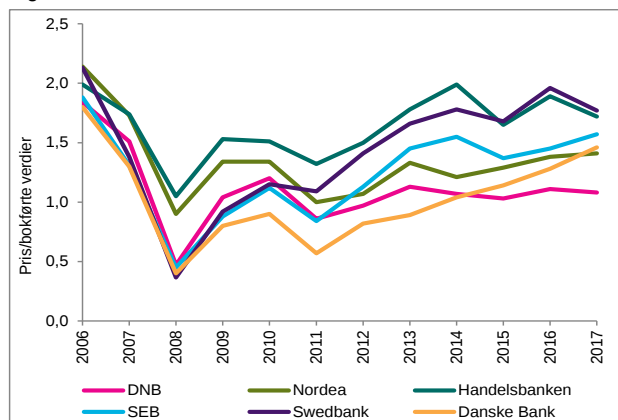
Figur 3.3: Markedsverdi nordiske finanskonsern

Kilde: J.P. Morgan, 8. mai 2017

*Sampo, Gjensidige og Tryg er forsikringsdominert

Figur 3.4: Pris/bokført verdi

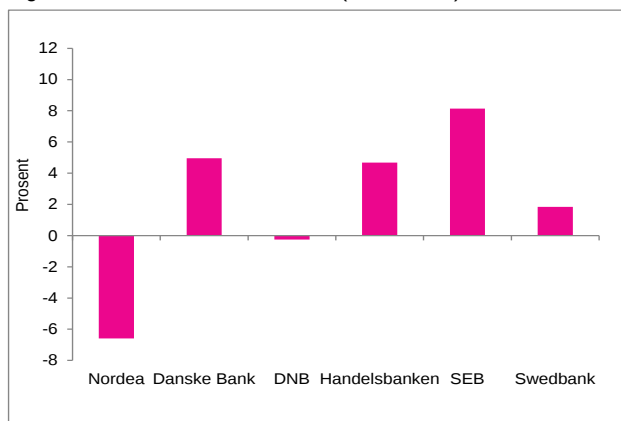

Kilde: J.P. Morgan, 8. mai 2017

Swedbank og Handelsbankens aksjer har de siste årene vært høyest verdsatt av nordiske bankaksjer i forhold til bokførte verdier (P/B), se figur 3.4. Målt ved markedsverdi i forhold til løpende inntjening (P/E), var Danske Bank lavest verdsatt til en børskurs på 12,5 ganger inntjeningen. DNB var verdsatt til 12,7 ganger inntjeningen, mens Handelsbanken lå høyest med 15,7. Gjennomsnittlig børskurs for de store nordiske bankene var 13,2 ganger inntjeningen.

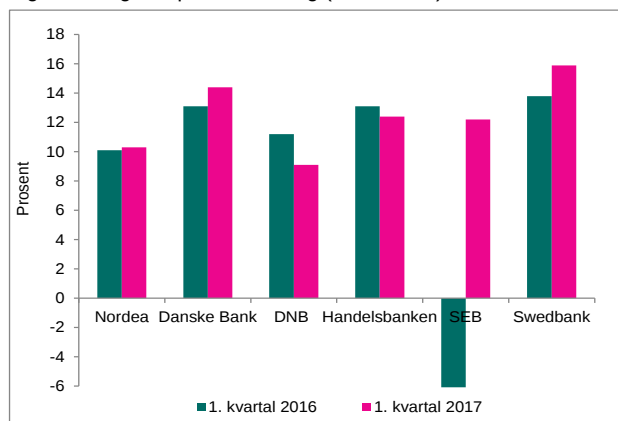
Nordea reduserte utlånene med 7 prosent sammenlignet med første kvartal i fjor, mens DNB hadde en marginal nedgang i utlånsvolumet. Utviklingen er påvirket av reklassifisering av Baltikumporteføljen i forbindelse med den planlagte sammenslåingen av virksomheten til Nordea og DNB i de baltiske landene. For de øvrige konsernene lå utlånsvæksten mellom to og åtte prosent. DNB og Handelsbanken hadde en nedgang i egenkapitalavkastningen sammenlignet med første kvartal i fjor, se figur 3.6. Egenkapitalavkastningen i SEB var påvirket av- og nedskrivninger på materielle og immaterielle eiendeler i 2016. Swedbank hadde høyest egenkapitalavkastning med 15,9 prosent. Den relativt lave egenkapitalavkastningen i DNB må ses i sammenheng med at konsernet har høyest egenkapital av de nordiske i forhold til forvaltningskapital.

Figur 3.5: Utlånsvækst 12 måneder (lokal valuta)

Kilde: Kvartalsrapporter

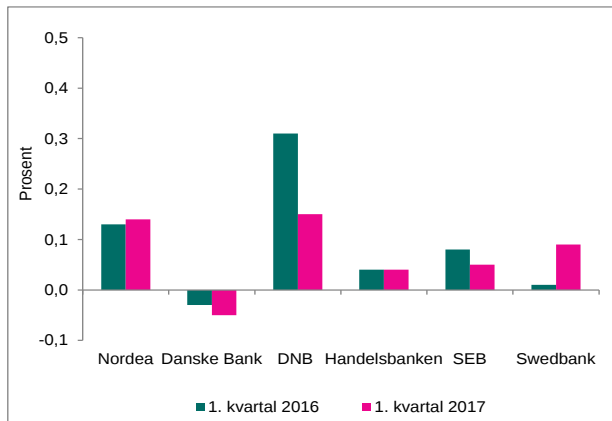
Figur 3.6: Egenkapitalavkastning (annualisert)

Kilde: Kvartalsrapporter

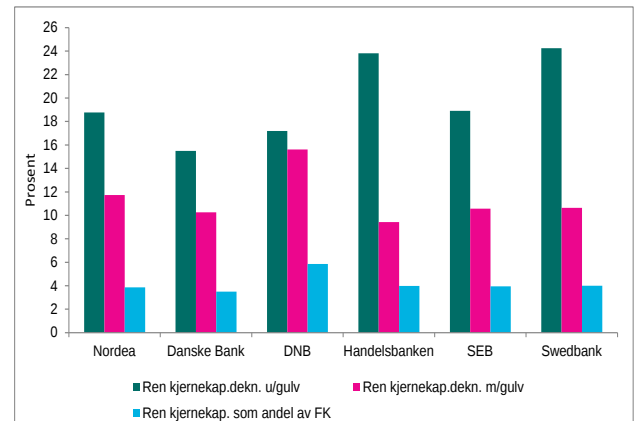
Tapsnivået var gjennomgående lavt i de nordiske finanskonsernene i første kvartal 2017, se figur 3.7. DNB hadde høyest ren kjernekapitaldekning (med Basel I-gulv) ved utgangen av første kvartal med 15,6 prosent, se figur 3.8. Differansen mellom ren kjernekapitaldekning med og uten gulv på beregningsgrunnlaget, varierte fra 1,6 prosentpoeng i DNB til 14,4 prosentpoeng i Handelsbanken. Forskjellene er klart størst for de svenske konsernene. DNB hadde høyest ren kjernekapital som andel av forvaltningskapitalen med 5,9 prosent.

Figur 3.7: Tap på utlån i prosent av utlån (annualisert)

Kilde: Kvartalsrapporter

Figur 3.8: Ren kjernekapitaldekning per 31.03.2017

Kilde: Kvartalsrapporter

4 Kredittinstitusjoner og finansieringsforetak

Banker

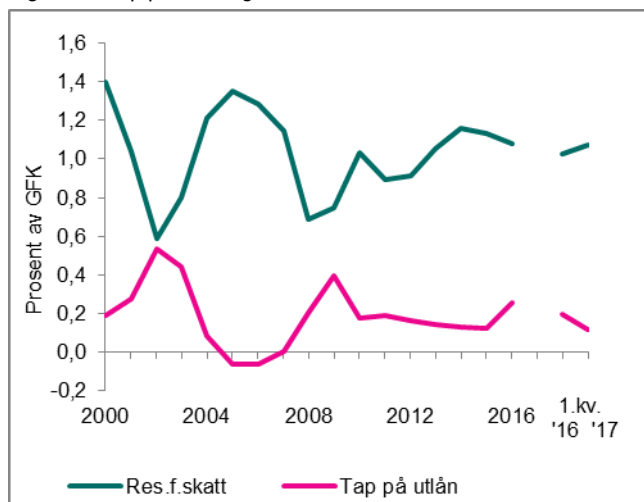
- Positiv utvikling i nettorenten og lavere tap på utlån bidro til bedret resultat
- Utlånsvekst til personkunder ytterligere opp, svak økning også i veksten til bedrifter
- Veksten i forbrukslån tar seg ytterligere opp

Kapittelet viser aggregert utvikling for samtlige 126 norske banker. For banker som er finanskonsern benyttes regnskapstall for bankkonsern, for øvrige banker benyttes morbanktall. Når resultatposter sees i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK), eller utlån, er prosentsatsene annualisert. Vekstrater gjelder siste de 12 måneder, såfremt ikke annet er angitt. Det vises også, i kapittel 7, utvikling for tre grupper av banker: de syv større bankene (DNB Bank og de seks store regionsparebankene, som utgjør 74 prosent av samlet forvaltningskapital i norske banker), mellomstore banker (24 banker med mer enn 10 mrd. kroner i forvaltningskapital, som utgjør 19 prosent av total forvaltningskapital) og mindre banker (95 banker med mindre enn 10 mrd. kroner i forvaltningskapital, som utgjør 7 prosent av total forvaltningskapital).

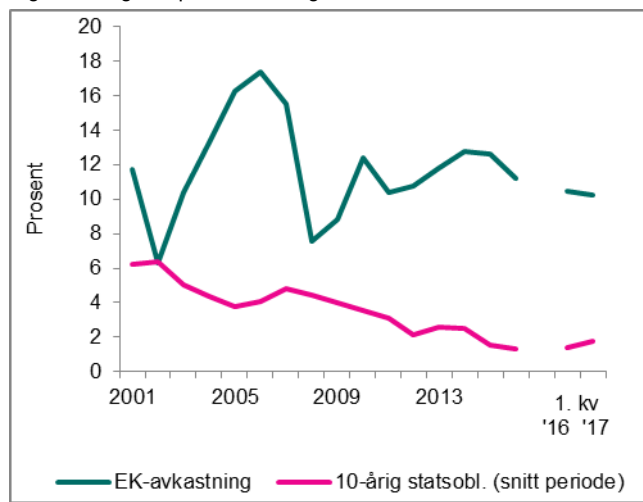
Resultat

Bankene oppnådde samlet sett et noe bedre resultat i første kvartal 2017 sammenlignet med samme periode året før, se figur 4.1. I forhold til GFK utgjorde resultat før skatt 1,1 prosent. Hovedårsaken til bedringen i resultat var lavere tap på utlån. Økt egenkapital førte likevel til at egenkapitalavkastningen sank marginalt, til 10,2 prosent, se figur 4.2.

Figur 4.1: Tap på utlån og resultat før skatt

Figur 4.2: Egenkapitalavkastning

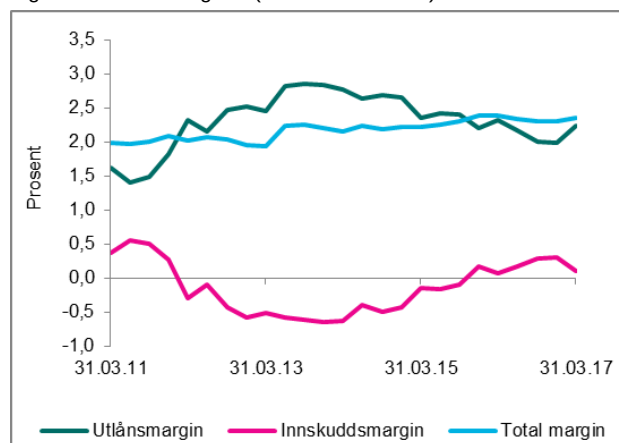
Kilde: Norges Bank (statsobligasjonsrente)

Tabell 4.1: Resultat for samtlige norske banker

	1.kv.17		1.kv.16	
	Mill. kr.	% GFK	Mill. kr.	% GFK
Netto renteinntekter	18 631	1,65	17 661	1,59
Andre inntekter	6 360	0,56	7 193	0,65
herav verdiendr. finansielle instrumenter	1 339	0,12	2 289	0,21
Driftskostnader	11 612	1,03	11 348	1,02
herav lønn og personalkostnader	5 981	0,53	6 012	0,54
Resultat før tap på utlån	13 379	1,19	13 506	1,22
 Bokførte tap på utlån	1 306	0,12	2 148	0,19
Gev/tap ikke-fin.ei./langsiktige verdip.	8	0,00	7	0,00
Resultat før skatt	12 082	1,07	11 366	1,02
 Skattekostnad	2 756	0,24	2 653	0,24
Resultat etter skatt	9 325	0,83	8 712	0,78
 Egenkapitalavkastning (%)	10,2		10,4	

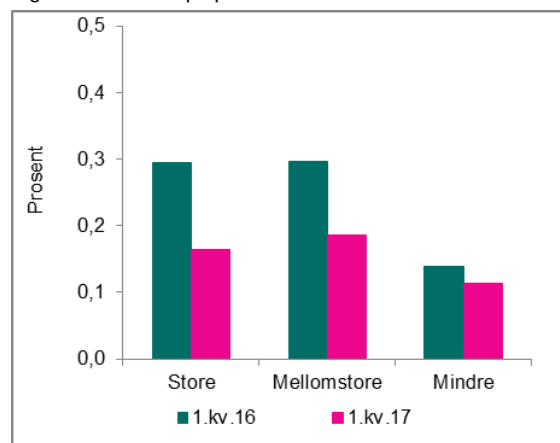
Netto renteinntekter økte sammenlignet med året før, særlig som følge av reduserte finansieringskostnader. Særlig gruppen av de mellomstore bankene viste stor bedring i nettorenten i første kvartal. En forklaring til dette er at gruppen inneholder flere banker med stor aktivitet innen forbruksfinansiering, som har til dels svært høye utlånsrenter. Gjennomsnittlig utlånsrente steg svakt i første kvartal, i hovedsak som følge av en økning i boliglånsrentene. Innskuddsrenten var uendret fra utgangen av 2016. Som følge av betydelig nedgang i pengemarkedsrenten i første kvartal sank likevel innskuddsmarginen. Økningen i utlånsrenter førte til at den uvektede totalmarginen økte svakt i første kvartal, se figur 4.3.

Figur 4.3: Rentemarginer (ift. 3-mnd. NIBOR)

Kilde: Oslo Børs (for referanserenten, 3mnd NIBOR)

Figur 4.4: Utlånstap i prosent av utlån

Andre inntekter var lavere enn ett år tidligere. Dette skyldtes i hovedsak lavere positive verdiendringer på finansielle instrumenter, særlig påvirket av negative verdiendringer på sikringsinstrumenter. Netto provisjonsinntekter viste en svak bedring. Bankenes samlede driftskostnader var tilnærmet uendret siste år, til tross for innføringen av skatt på finansielle aktiviteter fra 1. januar 2017 (utgjør 5 prosent av grunnlaget for arbeidsgiveravgift). Som følge av høyere vekst i inntekter enn i kostnader gikk bankenes samlede kostnad-/inntektsforhold ned med i overkant av ett prosentpoeng, til 49,1 prosent.

Bankenes tap på utlån utgjorde 0,16 prosent (annualisert) av utlånsvolumet. Dette var nær en halvering i tapsnivå sammenlignet med ett år tidligere, se figur 4.4. Enkelte banker i gruppen av de mellomstore driver hovedsakelig med forbrukslån, og har dermed et høyere tapsnivå enn andre banker.

Balanse

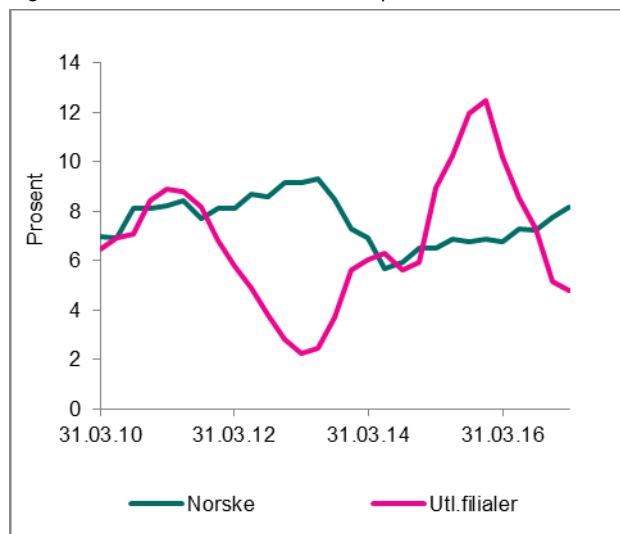
Bankene hadde en vekst i brutto utlån til kunder på 5,7 prosent siste år, hensyntatt utlån balanseført i OMF-foretak, se tabell 4.2.

Tabell 4.2: Balanseposter for samtlige norske banker

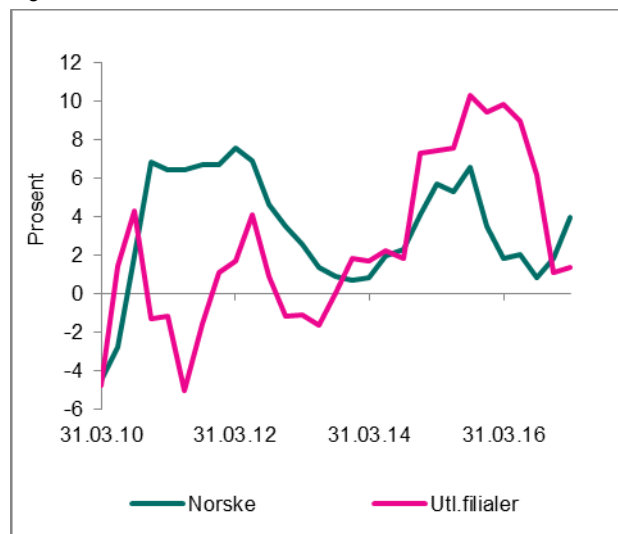
	31.03.17		31.03.16		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	4 537,5		4 190,3		8,3
Brutto utlån til kunder	3 228,5		3 048,7		5,9
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	3 494,8		3 306,8		5,7
Tapsnedskrivninger på utlån	-28,7	-0,9	-23,8	-0,8	20,3
herav individuell tapsnedskrivning	-16,8	-0,6	-14,4	-0,5	17,0
herav gruppenedskrivning	-11,8	-0,4	-9,4	-0,3	25,5
Brutto misligholdte utlån	42,6	1,3	37,4	1,2	14,2
Gjeld til kredittinstitusjoner	325,7		219,3		48,5
Innskudd fra kunder	2 117,8		1 898,7		11,5
Verdipapirgjeld	1 438,6		1 413,9		1,8
Innskuddsdekning (%)	65,6		62,3		

Utlånsveksten siste år var særlig høy for gruppen av de mindre bankene, med 12,4 prosent, mens de mellomstore bankene hadde en vekst på 9,6 prosent. Gruppen av mellomstore banker inneholder enkelte banker med forbrukslån som hovedaktivitet. Holdes disse bankene utenfor var veksten for mellomstore banker om lag 8 prosent.

Figur 4.5: Vekst i utlån til innenlandske personkunder²

Figur 4.6: Vekst i utlån til innenlandske bedriftskunder

Bankenes utlånsvekst til norske personkunder var 8,2 prosent ved utløpet av første kvartal. Dette var en økning på et halvt prosentpoeng siste kvartal, se figur 4.5. Årsveksten fra utenlandske bankers filialer har sunket betraktelig gjennom de siste 5 kvartalene, til en årsvekst på 4,8 prosent ved utgangen av første kvartal. For samtlige banker, inkludert utenlandske filialer, var utlånsveksten til personkunder 7,5 prosent, mot 7,2 prosent ett kvartal tidligere. Bankenes utlånsvekst til innenlandske bedriftskunder har økt de siste to kvartalene, til 4,0 prosent, se figur 4.6. Veksten for de utenlandske bankenes filialer var 1,4 prosent, kun marginalt høyere enn ett kvartal tidligere. For samtlige banker var utlånsveksten til bedriftskunder 3,0 prosent ved utgangen av kvartalet.

Bankenes totale tapsnedskrivninger var 20 prosent høyere enn for ett år siden, men var kun 1 prosent høyere enn ved årsskiftet. Omfanget av misligholdte engasjementer (klassifisert som mislighold senest 30 dager etter forfall/overtrekk) var 14 prosent høyere enn ett år tidligere, men var nær uendret i forhold til utlånsmassen, med 1,3 prosent. Bankene har foretatt tapsnedskrivninger på misligholdte engasjementer tilsvarende 20 prosent av misligholdsvolumet³, nær 2 prosentpoeng lavere enn ved siste årsskifte. For øvrige tapsutsatte engasjementer (engasjementer som ikke er misligholdt, men hvor bankene har gjort nedskrivninger) var nedskrivningsgraden 31 prosent, en nedgang på 3 prosentpoeng fra årsskiftet.

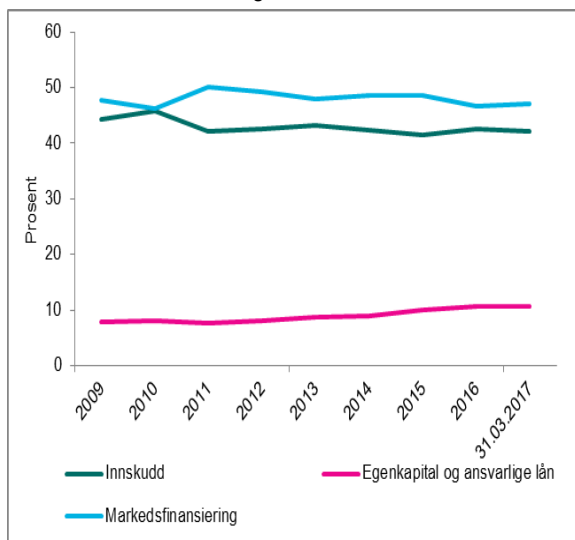
Finansiering

Bankenes finansiering består i hovedsak av innskudd fra kunder og innlån i penge- og obligasjonsmarkedene. Andelen kundeinnskudd av total finansiering var 42 prosent ved utgangen av første kvartal 2017. Markedsfinansiering utgjorde 47 prosent av total finansiering. Andelene har ligget relativt stabilt de siste årene, se figur 4.7.

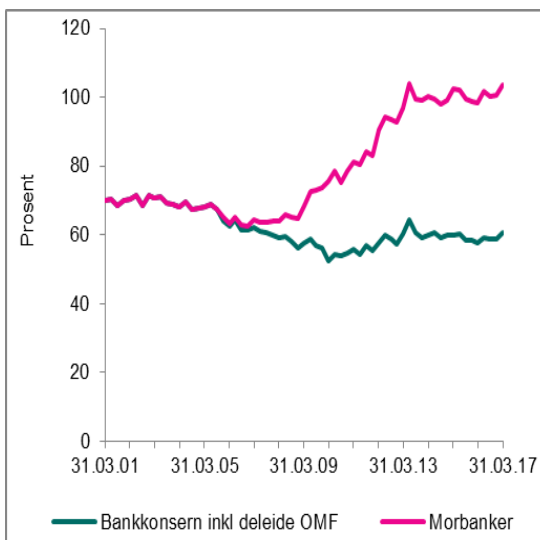
² Utlånstall for Nordea Bank AB NUF, tidligere Nordea Bank Norge, er tatt inn i tidsserien for utenlandske bankers filialer. Nordea Eiendomskreditt er også lagt til i filialenes vekstrater.

³ Tall for nedskrivningsgrad på problemlån omfatter ikke datterselskaper i utlandet

Figur 4.7: Utvikling i finansieringskilder, banker og OMF-foretak
Prosent av total finansiering

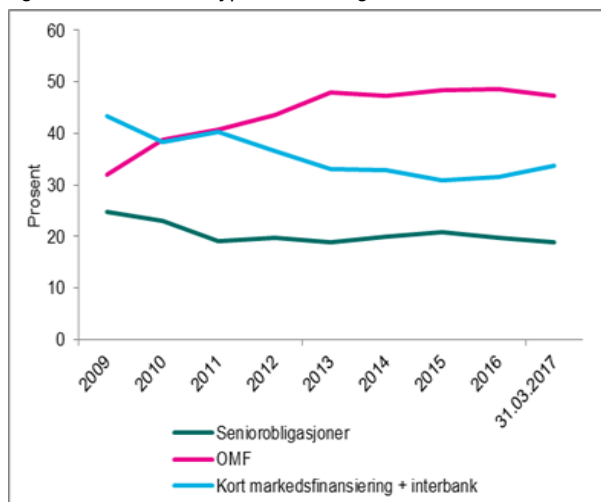
Figur 4.8: Innskuddsdekning

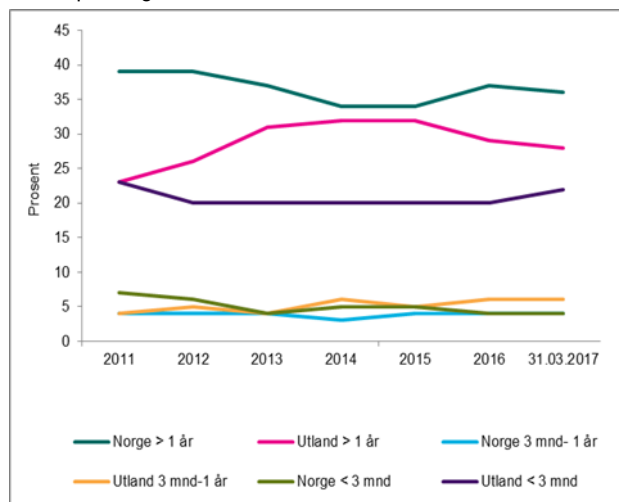
Innskudd fra kunder steg med 11,5 prosent fra utgangen av første kvartal 2016 til utgangen av første kvartal 2017. Innskuddsdekningen (innskudd i prosent av utlån) i de norske morbankene økte til 103,4 prosent. Inkluderer lånene som ligger i hel- og deleide OMF-foretak var innskuddsdekningen 60,6 prosent, se figur 4.8.

Bankenes markedsfinansiering består av seniorobligasjoner, OMF og kort markedsfinansiering inkludert interbankgjeld. OMF utgjør den største andelen av bankenes markedsfinansiering med 47 prosent. Andelen ble noe redusert både sammenlignet med årsslutt og utgangen av første kvartal 2016. Andelen seniorobligasjoner ble også noe redusert til 19 prosent, mens andelen kort markedsfinansiering økte til 34 prosent.

Figur 4.9: Utvikling i markedsfinansiering, banker og OMF-foretak etter type finansiering

Figur 4.10: Utvikling i markedsfinansiering, banker og OMF-foretak, etter løpetid og innland/utland

I underkant av 60 prosent av bankenes markedsfinansiering er gjeld til utlandet. En betydelig andel av dette er finansiering med løpetid under 3 måneder. Andelen kort utenlandsk markedsfinansiering økte både

sammenlignet med årsslutt og utgangen av første kvartal 2016, se figur 4.10. Årsaken til økningen var økning i kortsiktige gjeld til utenlandske kredittinstitusjoner og kort sertifikatgjeld. Finansiering med løpetid over 1 år ble noe redusert i samme periode, men utgjorde fortsatt den største andelen av markedsfinansieringen.

Nærmere om OMF-foretakene

Det er 25 kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett i Norge. Av disse er 20 heleid av banker, mens fem er deleid. OMF skiller seg fra andre obligasjoner ved at eierne av verdipapiret har lik fortrinnsrett til dekning av sine krav i en sikkerhetsmasse dersom OMF-foretaket skulle misligholde forpliktelsene sine. Verdien av sikkerhetsmassen skal til enhver tid overstige verdien av OMFene. Gjennomsnittlig belåningsgrad på utlån som inngår i sikkerhetsmassen forandrer seg lite, og ligger mellom 45 og 55 prosent i de fleste OMF-foretakene.

Resultatene for heleide OMF-foretak inngår i bankenes konsernregnskap, og er dermed inkludert i omtalen av banker. De heleide OMF-foretakene økte utlånene med 8,6 prosent gjennom overføringer og formidlinger av lån fra banker, se tabell 4.3.

Tabell 4.3: Balanseposter heleide OMF-foretak (20 foretak)

	31.03.2017	31.03.2016	
	Mill. kr	Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital	1 132 381	1 041 528	8,7
Brutto utlån til kunder	1 018 177	937 145	8,6
herav utlån sikret med pant i bolig/næringseiendom	989 128	909 367	8,8
Fyllingssikkerhet	14 562	10 613	37,2
Sum sikkerhetsmasse	1 060 257	998 710	6,2
Gjennomsnittlig overpantsettelse	32,5 %	33,2 %	
Gjeld stiftet v. utstedelse av oblig. m. fortrinnsrett	800 037	750 015	6,7
Gjeld til kredittinstitusjoner	206 611	177 990	16,1

Gruppen av deleide OMF-foretak hadde et regnskapsmessig underskudd i første kvartal 2017, se tabell 4.4. Resultatet var i stor grad påvirket av urealiserte tap på sikringsinstrumenter. Utlånsveksten i de deleide OMF-foretakene var 3,3 prosent siste tolv måneder, se tabell 4.5.

Tabell 4.4: Resultatposter deleide OMF-foretak (5 foretak)

	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	290	0,31	296	0,32
Andre inntekter	-378	-0,40	62	0,07
herav verdiendr. finansielle instrumenter	-296	-0,31	141	0,15
Andre kostnader	33	0,03	29	0,03
herav lønn og personalkostnader	16	0,02	14	0,01
Resultat før tap på utlån	-123	-0,13	328	0,36
 Bokførte tap på utlån	 0	 0,00	 0	 0,00
Resultat før skatt	-123	-0,13	328	0,36
 Skattekostnad	 -32	 -0,03	 82	 0,09
Resultat etter skatt	-91	-0,10	246	0,27

Tabell 4.5: Balanseposter deleide OMF-foretak (5 foretak)

	31.03.2017	31.03.2016	
	Mill. kr	Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital	370 970	385 221	-3,7
Brutto utlån til kunder	270 578	261 949	3,3
herav utlån sikret med pant i bolig/næringseiendom	268 288	261 266	2,7
 Fyllingssikkerhet	 39 412	 29 179	 35,1
Sum sikkerhetsmasse	317 296	306 663	3,5
Gjennomsnittlig overpantsettelse	10,2 %	10,1 %	
 Gjeld stiftet v. utstedelse av oblig. m. fortrinnsrett	 287 953	 278 487	 3,4
Gjeld til kredittinstitusjoner	25 846	39 780	-35,0

Utenlandske bankers filialer i Norge

De elleve utenlandske bankenes filialer⁴ i Norge hadde en utlånsvekst siste tolv måneder på 2,6 prosent, inkludert utlån i OMF-foretak. Vekstraten har sunket markert det siste året. Utenlandske filialer står for 19 prosent av samtlige bankers utlån til personkunder⁵. Andelen av utlån til innenlandske bedriftskunder er betydelig høyere, med 36 prosent. De utenlandske filialene viste ikke like sterk nedgang i utlånstap som norske banker i første kvartal, med et samlet tap tilsvarende 0,3 prosent av utlån.

⁴ Omtalen i avsnittet gjelder de elleve filialene som tar i mot innskudd. I tillegg kommer 19 filialer av utenlandske foretak som ikke tar i mot innskudd, disse inngår i tallene for utenlandske filialer av finansieringsforetak, se tabell 7.9. Alle tall inkluderer Nordea Bank AB NUF (tidligere Nordea Bank Norge) for begge perioder

⁵ Tall for Nordea Eiendomskreditt er her lagt til i tallene for Nordea Bank AB NUF

Tabell 4.6: Hovedposter i regnskapet for utenlandske bankers filialer i Norge

	1.kv.17		1.kv.16	
	Mill.kr	% GFK	Mill.kr	% GFK
Netto renteinntekter	4 393	1,33	4 169	1,30
Andre inntekter	2 259	0,68	2 311	0,72
herav verdiendr. finansielle instrumenter	422	0,13	208	0,06
Driftskostnader	2 445	0,74	2 928	0,91
herav lønn og admin.kost.	1 858	0,56	1 946	0,60
Resultat før tap	4 207	1,27	3 552	1,10
Tap på utlån	923	0,28	959	0,30
Verdifall på ikke finansielle eiendeler	0	0,00	-1	0,00
Resultat før skatt	3 284	0,99	2 592	0,81
	31.03.17		31.03.16	
	Mrd.kr		Mrd.kr	Vekst
Forvaltningskapital	1 347,0		1 309,4	2,9
Brutto utlån til kunder (inkl. OMF-foretak)	1 070,3		1 043,0	2,6
Innskudd fra kunder	518,6		470,2	10,3

Øvrige kredittforetak

Gruppen øvrige kredittforetak består av Kommunalbanken, Bolig- og Næringskreditt og Kredittforeningen for Sparebanker.

Tabell 4.7: Resultatposter (3 kredittforetak)

	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	604	0,55	552	0,49
Andre inntekter	-20	-0,02	-103	-0,09
herav verdiendr. finansielle instrumenter	-20	-0,02	-117	-0,10
Andre kostnader	62	0,06	58	0,05
herav lønn og personalkostnader	36	0,03	35	0,03
Resultat før tap på utlån	517	0,47	387	0,34
Bokførte tap på utlån	-10	-0,01	6	0,01
Resultat før skatt	527	0,48	381	0,34
Skattekostnad	132	0,12	95	0,08
Resultat etter skatt	395	0,36	285	0,25

Tabell 4.8: Balanseposter (3 kredittforetak)

	31.03.2017	31.03.2016	
	Mill. kr	Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital	443 551	434 767	2,0
Brutto utlån til kunder	282 411	269 831	4,7
herav utlån vurdert til amortisert kost	144 029	137 008	5,1
herav utlån vurdert til virkelig verdi	138 383	132 822	4,2
Gjeld v. utstedelse av verdipapirer	394 038	362 311	8,8
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 036	11 149	-27,9

Finansieringsforetak

- Svak nedgang i netto renteinntekter
- Fortsatt sterk vekst i forbrukslån

Avsnittet beskriver utviklingen i 26 norske finansieringsforetak. Finansieringsforetakenes hovedområder er leasing og bilfinansiering i tillegg til kortbaserte utlån og annen forbruksfinansiering. Det meste av forbrukslånene er gitt av banker.

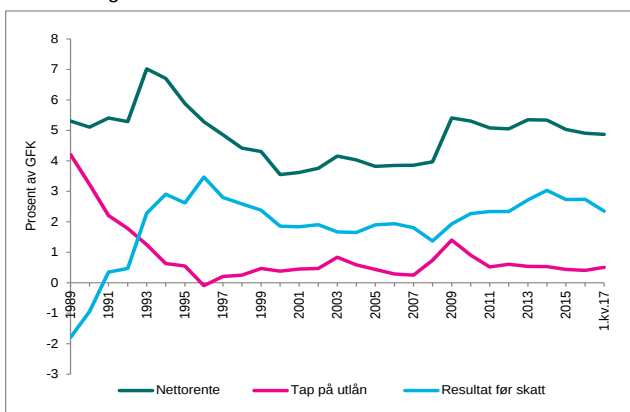
Resultat

Finansieringsforetakenes resultat før skatt ble redusert sammenlignet med tilsvarende periode i fjor, se tabell 4.9. Netto renteinntekter viste en liten nedgang, i prosent av GFK. Det var en økning i tap på utlån sammenlignet med første kvartal i fjor. Tapene i 2016 var påvirket av tilbakeføringer i ett foretak. Korrigert for dette ville tapene vært på omtrent samme nivå. Resultatutviklingen for finansieringsforetakene samlet har vært forholdvis stabil de siste årene, se figur 4.11. Egenkapitalavkastningen falt med 2,7 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende periode i fjor, til 11,4 prosent, se figur 4.12.

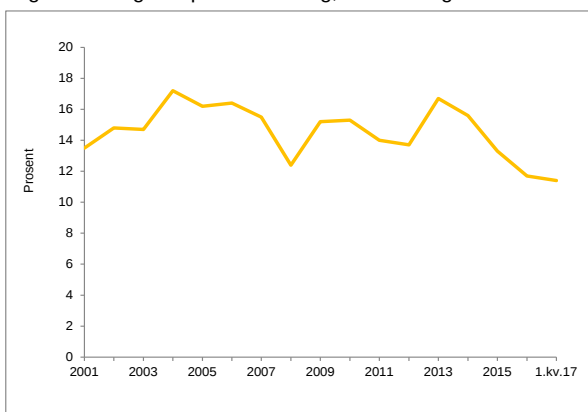
Tabell 4.9: Resultatposter finansieringsforetak

	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	1 564	4,87	1 442	5,02
Andre inntekter	83	0,26	116	0,40
herav verdiendr. finansielle instrumenter	3	0,01	0	0,00
Andre kostnader	682	2,12	608	2,12
herav lønn og personalkostnader	312	0,97	296	1,03
Driftsresultat før tap	920	2,86	895	3,12
Bokførte tap på utlån	164	0,51	57	0,20
Resultat før skatt	755	2,35	838	2,92
Skattekostnad	189	0,59	213	0,74
Resultat etter skatt	567	1,76	625	2,18
Egenkapitalavkastning	11,4 %		14,1 %	

Figur 4.11: Nettorente, tap på utlån og resultat før skatt, finansieringsforetak

Figur 4.12: Egenkapitalavkastning, finansieringsforetak

Balanse

Brutto utlån til kunder økte med 13 prosent siste tolv måneder, se tabell 4.10. Det har vært en økning i gruppenedskrivninger sammenlignet med utgangen av første kvartal i fjor. Generelt ligger misligholdet i finansieringsforetakene på et høyere nivå enn i bankene.

Tabell 4.10: Balanseposter finansieringsforetak

	31.03.2017		31.03.2016		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Forvaltningskapital	131 584		117 089		12,4
Brutto utlån til kunder	120 295		106 357		13,1
herav utlån vurdert til amortisert kost	117 527		103 707		13,3
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-1 191	-1,0	-1 135	-1,1	4,9
herav individuelle tapsnedskrivninger	-790	-0,7	-813	-0,8	-2,7
herav gruppenedskrivninger	-401	-0,3	-323	-0,3	24,3
Brutto misligholdte lån, 30 dager	7 234	6,0	6 965	6,5	3,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	94 919		85 899		10,5

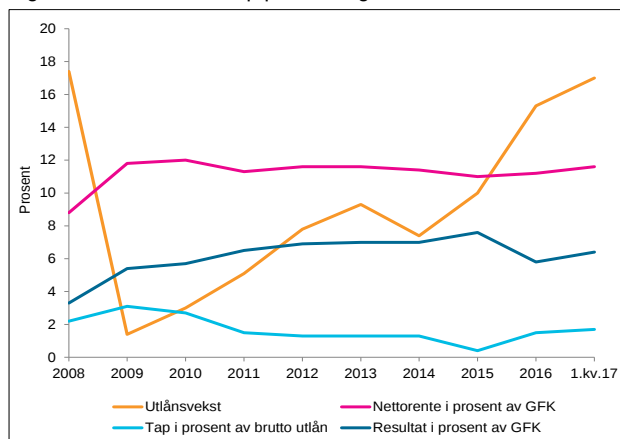
Forbrukslån i banker og finansieringsforetak

Finanstilsynet kartlegger virksomheten til et utvalg foretak som driver med forbruksfinansiering. Utvalget består av 27 foretak (15 banker og 12 finansieringsforetak) ved utgangen av første kvartal 2017, og dekker hoveddelen av det norske markedet. Både norske foretak og utenlandske filialer i Norge inngår i utvalget. Forbrukslån omfatter kredittkortlån og andre utlån uten sikkerhet.

God lønnsomhet over lengre tid har gjort forbrukslån til et attraktivt segment for nye tilbydere. I tillegg har enkelte etablerte foretak satset sterkere på forbrukslån enn tidligere. Netto renteinntekter har siden 2009 ligget stabilt på godt over 10 prosent av GFK, se figur 4.13. De høye rentene på forbrukslån sammenlignet med pantesikrede lån, gjør at foretakene kan tåle relativt høye tap på forbrukslån og samtidig oppnå god lønnsomhet. Målt i forhold til GFK var resultatet i første kvartal 2017 omtrent det samme som i tilsvarende periode i fjor. Tapsnivået er noe lavere enn i første kvartal i fjor. Korrigert for tilbakeføringer av tapsnedskrivninger i forbindelse med porteføljesalg var tapsnivået omtrent uendret siste år.

Norske husholdningers forbrukslån tilsvarer om lag 3 prosent av husholdningenes samlede gjeld. Veksten i forbrukslån har de siste årene vært klart høyere enn den generelle kredittveksten til personkunder. Nye tilbydere som har forbrukslån som hovedvirksomhet, har generelt hatt høyere utlånsvekst enn de tradisjonelle bankene. Tolv månedersveksten i det norske markedet var 17,0 prosent ved utgangen første kvartal 2017, mot 11,5 prosent året før, se tabell 4.11. Ved utgangen av 2016 var årsveksten 15,3 prosent. Kredittkortlån utgjorde 54 prosent av forbrukslån til norske husholdninger ved utgangen av første kvartal 2017, mot 59 prosent ett år tidligere. Om lag 70 prosent av kredittkortlånene var rentebærende. Misligholdet på forbrukslån er generelt høyere enn for andre typer lån, og det har vært en økning i nivået det siste året.

Figur 4.13: Nettorente, tap på utlån og resultat før skatt

Tabell 4.11: Utviklingen i forbrukslån i et utvalg foretak

	1. kv. 17	1. kv. 16
Forbrukslån per 31.03. totalt (mill. kr)	128 266	106 065
Årsvekst %	20,9	–
Forbrukslån per 31.03. norske husholdninger	94 491	80 761
Årsvekst %	17,0	11,5
Tap i % av forbrukslån (annualisert)	1,7	2,7
Nettorente i % av GFK (annualisert)	11,6	12,2
Resultat ord.drift i % av GFK (annualisert)	6,4	6,5
Brutto misligh. lån, 90 dg, % av forbrukslån	5,7	4,8
Brutto misligh. lån, 30 dg, % av forbrukslån	8,2	7,3

5 Forsikring

Livsforsikringsforetak

- Bokført og verdijustert avkastning høyere enn året før.
- Bedring i netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, hovedsakelig som følge av urealisert gevinst på investeringer.

Kapittelet tar for seg utviklingen i 12 norske livsforsikringsforetak.

Resultat

Livsforsikringsforetakenes resultat før skatt var 1,9 mrd. kroner i første kvartal 2017. Dette utgjorde 0,5 prosent av GFK, opp fra 0,2 prosent av GFK i samme periode året før, se tabell 5.1. Verdijustert resultat, som er resultat før overføring til kursreguleringsfondet, økte fra 0,6 prosent av GFK i første kvartal 2016 til 2,4 prosent av GFK i tilsvarende periode i 2017. Bedringen skriver seg fra urealiserte gevinster som bidro til en økning i kursreguleringsfondet på nær 6,3 mrd. kroner i første kvartal 2017.

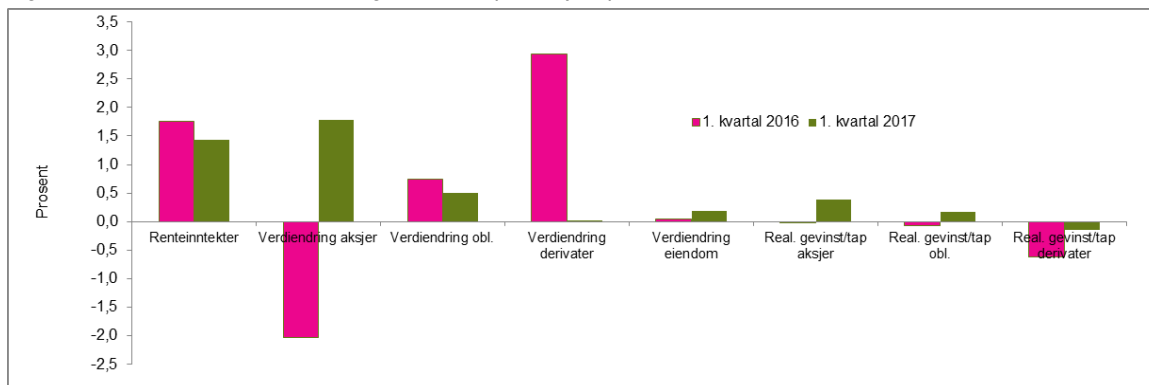
Tabell 5.1: Utvalgte resultatposter livsforsikringsforetak

RESULTAT	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	24 405	7,1	24 984	7,7
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	16 261	4,7	9 598	3,0
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	7 317	2,1	-3 118	-1,0
Utbetalte erstatninger	-13 651	-3,9	-12 651	-3,9
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-12 656	-3,7	-9 650	-3,0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-3 557	-1,0	-3 185	-1,0
Resultat fra kundeporteføljene (teknisk regnskap)	1 252	0,4	86	0,0
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	619	0,2	445	0,1
Resultat før skatt	1 871	0,5	531	0,2
Endringer i kursreguleringsfond	6 267	1,8	1 276	0,4
Verdijustert resultat før skatt	8 138	2,4	1 807	0,6

Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen økte fra 3 prosent av GFK i første kvartal 2016 til 4,7 prosent i tilsvarende periode i 2017. Renteinntekter fortsetter å falle med et generelt fallende rentenivå, og utgjorde 1,4 prosent av GFK, se figur 5.1. Urealiserte gevinster på investeringer økte med 4,3 mrd. kroner sammenlignet med samme periode i 2016. Økningen skyldes i hovedsak verdiøkning på aksjeporteføljen.

Positiv utvikling i verdipapirmarkedene har også påvirket verdien i investeringsvalgporteføljen, hvor netto inntekter har økt til 7,3 mrd. kroner (2,1 prosent av GFK) i første kvartal 2017, fra et tap på -3,1 mrd. kroner (-1 prosent av GFK) i første kvartal 2016.

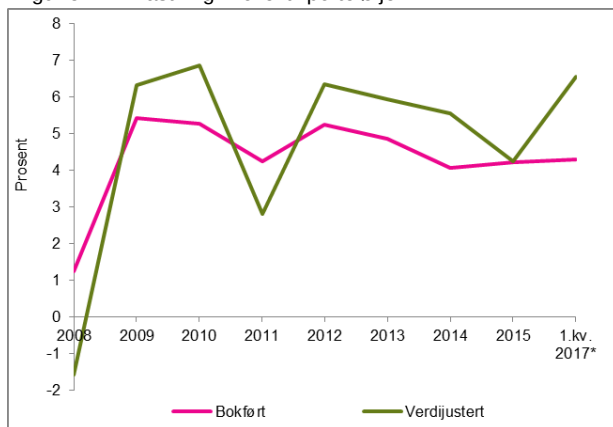
Figur 5.1: Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Avkastning i kollektivporteføljen

Kollektivporteføljen omfatter ytelsespensjon, fripoliser og øvrige kontrakter der kundene er garantert en årlig minsteavkastning. Bokført kapitalavkastning i kollektivporteføljen var 4,3 prosent i første kvartal 2017, en økning fra 3,6 prosent i samme periode i 2016. Den verdijusterte avkastningen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, økte fra 4 prosent i første kvartal 2016 til 6,5 prosent i samme periode i år.

Figur 5.1: Avkastning i kollektivporteføljen

Balanse

Livsforsikringsforetakenes totale forvaltningskapital økte med 7 prosent fra utgangen av første kvartal 2016 til 1 402 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2017, se tabell 5.1.

Tabell 5.1: Utvalgte balanseposter (total balanse)*

	31.03.2017		31.03.2016	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	121 328	8,7	122 267	9,4
Finansielle eiendeler til amortisert kost	495 359	35,3	445 882	34,1
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	745 284	53,2	697 343	53,4
herav aksjer og andeler	311 714	22,2	245 175	18,8
herav obligasjoner og sertifikater	407 396	29,1	412 534	31,6
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	1 402 166	100,0	1 306 926	100,0
herav eiendeler i selskapsporteføljen	127 784	9,1	123 398	9,4
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 021 357	72,8	982 724	75,2
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	252 162	18,0	200 644	15,4
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 007 855	71,9	964 219	73,8
herav premiereserve	883 557	63,0	855 495	65,5
herav tilleggsavsetninger	44 020	3,1	35 417	2,7
herav kursreguleringsfond	52 058	3,7	41 912	3,2

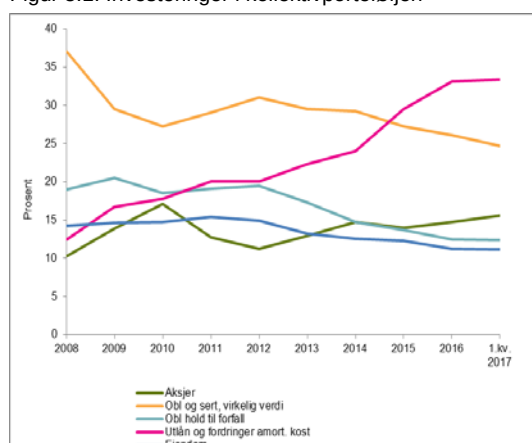
*Tabellen viser andeler for eiendeler i alle tre porteføljer samlet

Kollektivporteføljen utgjør hoveddelen av balansen med 1 021 mrd. kroner, eller 73 prosent av forvaltningskapitalen. Aksjeandelen i kollektivporteføljen har økt fra 13 prosent ved utgangen av første kvartal 2016 til 16 prosent ved utgangen av første kvartal 2017. For foretak som driver privat kollektiv pensjon var aksjeandelen samlet 8 prosent ved utgangen av første kvartal 2017, mot 6 prosent ved utgangen av samme periode året før. Den reelle aksjeeksponeringen inkludert derivater kan avvike noe fra dette.

Obligasjoner målt til virkelig verdi som andel av kollektivporteføljen er redusert fra 28 prosent ved utgangen av første kvartal 2016 til 25 prosent ved utgangen av første kvartal i år.

Utlån og fordringer til amortisert kost har økt vesentlig de siste årene. Denne porteføljen inkluderer andre obligasjoner målt til amortisert kost (som ikke er hold til forfall obligasjoner), samt utlån, blant annet boliglån. Utlån med pant i bolig utgjorde 44,9 mrd. kroner per utgangen av første kvartal 2017.

Figur 5.1: Investeringer i kollektivporteføljen

I investeringsvalgporteføljen, som i hovedsak består av kontrakter uten garantert rente, var aksjeandelen 59 prosent for alle foretakene samlet ved utgangen av første kvartal 2017, mens andelen obligasjoner var i underkant av 38 prosent. Det var en liten økning på omtrent 3 prosentpoeng i aksjer og en nedgang på tilsvarende 3 prosentpoeng i obligasjoner siden samme periode i fjor.

Skadeforsikringsforetak

- Bedret finansavkastning sammenlignet med første kvartal 2016
- Noe svakere forsikringsteknisk resultat

Størrelsene som gjelder skadeforsikringsforetak samlet er unntatt captives, sjøforsikringsforetakene Gard og Skuld, og Den Norske Krigsforsikring for Skib, og omfatter i alt 44 skadeforsikringsforetak.

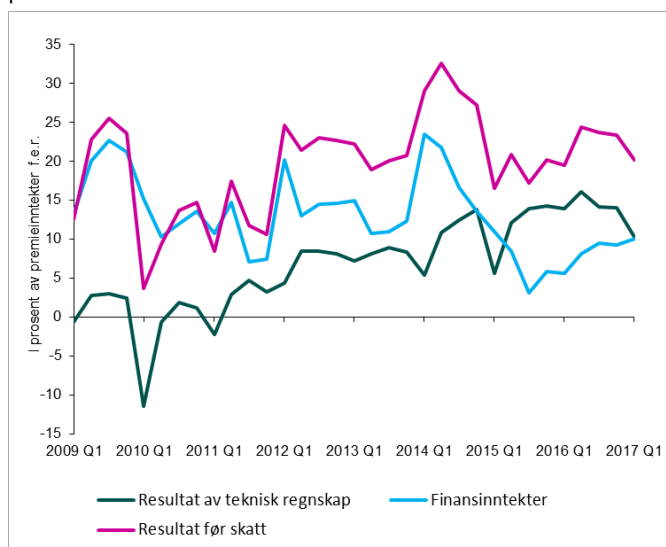
Resultat

Skadeforsikringsforetakenes resultat før skatt, målt som andel av premieinntekter, var 20,1 prosent i første kvartal 2017. Dette var en økning på 0,6 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Bedringen i resultatet skyldes en økning i finansinntektene, hovedsakelig drevet av en positiv verdiendring på investeringene, se tabell 5.2 og figur 5.2. Resultatet fra den forsikringsrelaterte driften (teknisk regnskap) ble som andel av premieinntektene redusert med 3,7 prosentpoeng. Sum forsikringsrelaterte driftskostnader var 5,7 prosentpoeng høyere enn samme periode i fjor.

Tabell 5.2: Utvalgte resultatposter for skadeforsikringsforetakene

	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av premie	Mill. kr	% av premie
Premieinntekter for egen regning	10 314		10 082	
Erstatningskostnader for egen regning	7 512	72,8	7 536	74,7
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	1 826	17,7	1 211	12,0
Resultat av teknisk regnskap	1 060	10,3	1 405	13,9
Netto inntekter fra investeringer	1 039	10,1	568	5,6
herav renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler	510	4,9	469	4,7
herav verdiendringer	21	0,2	-1 039	-10,3
herav gevinster ved realisasjon	617	6,0	1 074	10,7
Resultat av ikke teknisk regnskap	1 016	9,9	558	5,5
Resultat før skattekostnad	2 075	20,1	1 963	19,5

Figur 5.2: Resultater i skadeforsikringsforetakene samlet. Prosent av premieinntekter f.e.r.

Lønnsomheten i den forsikringsrelaterte driften for skadeforsikringsforetakene samlet sett var noe svakere i første kvartal 2017 med en combined ratio på 90,5 prosent, se figur 5.2. Det skyldes en økning i kostnadsprosenten på 5,7 prosentpoeng. Skadeprocenten ble redusert med 1,9 prosentpoeng fra første kvartal 2016.

Figur 5.2: Sum av skade- og kostnadsprosent for skadeforsikringsforetakene samlet (combined ratio)

Balanse

Total forvaltningskapital i skadeforsikringsforetakene økte med 1,3 prosent fra utgangen av første kvartal 2016. Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning utgjorde 39,3 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen første kvartal 2017, hvilket var 3,1 prosentpoeng høyere enn året før, se tabell 5.2. Aksjeandelen var 10 prosent, en nedgang på 3,9 prosentpoeng fra samme periode året før.

Tabell 5.2: Utvalgte balanseposter for skadeforsikringsforetakene

	31.03.2017		31.03.2016	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	104 474	76,8	103 135	76,7
Bygninger og andre faste eiendommer	286	0,2	298	0,2
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	10 657	7,8	9 869	7,3
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	21 926	16,1	22 640	16,8
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	71 128	52,3	69 830	51,9
herav aksjer og andeler	13 561	10,0	18 752	13,9
herav obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	53 467	39,3	48 719	36,2
Gjenforsikringsandel av brutto forpliktelser i skadeforsikring	5 947	4,4	6 155	4,6
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	136 047	100,0	134 540	100,0
Egenkapital	40 084	29,5	39 709	29,5
Forsikringsforpliktelser brutto	75 765	55,7	75 793	56,3
herav avsetning for ikke opptjent bruttopremie	24 251	17,8	23 431	17,4
herav brutto erstatningsavsetning	50 797	37,3	51 696	38,4

6 Resultat og balanse for hver bransje

BANKER (bankkonsern)

Samtlige 126 norske banker

RESULTAT	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Renteinntekter m.v.	29 192	2,59	28 424	2,56
Rentekostnader m.v.	10 561	0,94	10 763	0,97
Netto renteinntekter	18 631	1,65	17 661	1,59
Utbytte	326	0,03	480	0,04
Provisjonsinntekter m.v.	4 977	0,44	4 532	0,41
Provisjonskostnader m.v.	1 231	0,11	1 121	0,10
Netto verdiendr. på finansielle instrumenter	1 339	0,12	2 289	0,21
Andre inntekter	950	0,08	1 013	0,09
Lønn- og administrasjonskostnader	9 416	0,83	9 051	0,82
... herav lønn, pensjoner og sosiale ytelser oa.	5 981	0,53	6 012	0,54
Avskrivninger	782	0,07	946	0,09
Andre kostnader	1 414	0,13	1 352	0,12
Driftsresultat før tap	13 379	1,19	13 506	1,22
Tap på utlån	1 306	0,12	2 148	0,19
Verdifall på ikke-finansielle eiendeler	-8	0,00	-7	0,00
Resultat før skatt	12 082	1,07	11 366	1,02
Skattekostnad	2 756	0,24	2 653	0,24
Resultat for perioden	9 325	0,83	8 712	0,78

BALANSE	31.03.2017		31.03.2016	
	Mill. kr		Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital	4 537 456		4 190 262	8,3
Brutto utlån til kunder	3 228 518		3 048 743	5,9
Tapsnedskrivninger av utlån (amortisert kost)	28 696		23 846	20,3
... herav gruppenedskrivninger	11 850		9 441	25,5
Innsk. fra og gjeld til kunder	2 117 775		1 898 692	11,5
Gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	1 438 602		1 413 851	1,8

KREDITTFORETAK**28 kredittforetak (uten Eksportfinans)**

RESULTAT	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Renteinntekter og lignende inntekter	9 467	2,00	9 168	2,02
Rentekostnader og lignende kostnader	6 382	1,35	6 073	1,34
= Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	3 085	0,65	3 095	0,68
Utbytte og andre lignende inntekter	0	0,00	0	0,00
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	40	0,01	25	0,01
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	180	0,04	100	0,02
Nto. gev./tap omløpsmidler/fin. eiend. vurd. til virk. verdi	-1 136	-0,24	565	0,12
Nto. gev./tap sikringsbokføring/valutakursdifferanser	-290	-0,06	262	0,06
Andre driftsinntekter	1	0,00	2	0,00
Lønn og administrasjonskostnader	294	0,06	949	0,21
...herav lønn, pensjoner og sosiale ytelser	70	0,01	66	0,01
Avskrivninger og avsetninger	7	0,00	6	0,00
Andre driftskostnader	63	0,01	74	0,02
Driftsresultat før tap	1 157	0,24	2 820	0,62
Tap på utlån	-15	0,00	14	0,00
Resultat før skatt	1 173	0,25	2 806	0,62
Skatt på ordinært resultat	291	0,06	701	0,15
Periodens resultat	883	0,19	2 104	0,46

BALANSE	31.03.2017	31.03.2016	% vekst
	Mill. kr	Mill. kr	
Forvaltningskapital	1 946 902	1 861 516	4,6
Brutto utlån til kunder	1 571 166	1 468 925	7,0
... herav vurdert til amortisert kost	1 379 766	1 274 762	8,2
...herav vurdert til virkelig verdi	191 400	194 163	-1,4
Tapsnedskrivninger av utlån (amortisert kost)	-296	-440	-32,7
...herav gruppenedskrivninger	-212	-245	-13,4
Gjeld til kredittinstitusjoner	240 494	228 919	5,1
Gjeld v. utstedelse av verdipapirer	1 522 448	1 443 210	5,5

FINANSIERINGSFORETAK**26 finansieringsforetak**

RESULTAT	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Renteinntekter og lignende inntekter	2 006	6,24	1 851	6,44
Rentekostnader og lignende kostnader	443	1,38	409	1,42
= Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1 564	4,87	1 442	5,02
Utbytte og andre lignende inntekter	0	0,00	0	0,00
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	218	0,68	223	0,78
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	234	0,73	206	0,72
Nto. gev./tap omløpsmidler/fin. eiend. vurd. til virk. verdi	3	0,01	0	0,00
Nto. gev./tap sikringsbokføring/valutakursdifferanser	0	0,00	-1	0,00
Andre driftsinntekter	95	0,30	99	0,34
Lønn og administrasjonskostnader	544	1,69	506	1,76
...herav lønn, pensjoner og sosiale ytelser	312	0,97	296	1,03
Avskrivninger og avsetninger	45	0,14	54	0,19
Andre driftskostnader	138	0,43	102	0,35
Driftsresultat før tap	920	2,86	895	3,12
Tap på utlån	164	0,51	57	0,20
Resultat før skatt	755	2,35	838	2,92
Skatt på ordinært resultat	189	0,59	213	0,74
Periodens resultat	567	1,76	625	2,18

BALANSE	31.03.2017	31.03.2016	% vekst
	Mill. kr	Mill. kr	
Forvaltningskapital	131 584	117 089	12,4
Brutto utlån til kunder	120 295	106 357	13,1
Tapsnedskrivninger av utlån (amortisert kost)	-1 191	-1 135	4,9
...herav gruppenedskrivninger	-401	-323	24,3
Gjeld til kredittinstitusjoner	94 919	85 899	10,5

LIVSFORSIKRINGSSSELSKAPER**12 livselskaper**

RESULTAT	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	24 405	7,1	24 984	7,7
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	16 261	4,7	9 598	3,0
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	4 983	1,4	5 715	1,8
herav gevinster ved realisasjon	1 082	0,3	-1 564	-0,5
herav verdiendringer	8 285	2,4	3 981	1,2
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	7 317	2,1	-3 118	-1,0
Utbetalte erstatninger	-13 651	-3,9	-12 651	-3,9
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-12 656	-3,7	-9 650	-3,0
herav endring i kursreguleringsfond	-6 267	-1,8	-1 276	-0,4
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-3 557	-1,0	-3 185	-1,0
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-1 537	-0,4	-1 513	-0,5
Resultat av teknisk regnskap (kundeporteføljene)	1 252	0,4	86	0,0
Resultat av ikke-tekniske regnskap (selskapsporteføljen)	619	0,2	445	0,1
Resultat før skatt	1 871	0,5	531	0,2
Endringer i kursreguleringsfond	6 267	1,8	1 276	0,4
Verdijustert resultat før skatt	8 138	2,4	1 807	0,6
Totalresultat (inkl. andre resultatkomponenter) etter skatt	1 595	0,5	352	0,1

BALANSE	31.03.2017		31.03.2016	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	121 328	9	122 267	9
Finansielle eiendeler til amortisert kost	495 359	35	445 882	34
herav investeringer som holdes til forfall	125 897	9	129 625	10
herav utlån og fordringer	341 617	24	287 853	22
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	745 284	53	697 343	53
herav aksjer og andeler	311 714	22	245 175	19
herav obligasjoner og sertifikater	407 396	29	412 534	32
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	1 402 166	100	1 306 926	100
herav eiendeler i selskapsporteføljen	127 784	9	123 398	9
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 021 357	73	982 724	75
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	252 162	18	200 644	15
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 007 855	72	964 219	74
herav premiereserve	883 557	63	855 495	65
herav tilleggsavsetninger	44 020	3	35 417	3
herav kursreguleringsfond	52 058	4	41 912	3

Resultatrapport for finansforetak, 1. kvartal 2017

Resultat og balanse for hver bransje

SKADEFORSIKRINGSFORETAK

44 skadeforsikringsforetak (uten captives, Gard, Skuld og DNK)

RESULTAT	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av premie	Mill. kr	% av premie
Premieinntekter f.e.r.	10 314		10 082	
Erstatningskostnader f.e.r.	7 512	72,8	7 536	74,7
Forsikringsrelaterte driftskostnader	1 826	17,7	1 211	12,0
Resultat av teknisk regnskap	1 060	10,3	1 405	13,9
Netto inntekter fra investeringer	1 039	10,1	568	5,6
herav renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler	510	4,9	469	4,7
herav verdiendringer	21	0,2	-1 039	-10,3
herav gevinster ved realisasjon	617	6,0	1 074	10,7
Resultat av ikke teknisk regnskap	1 016	9,9	558	5,5
Resultat før skattekostnad	2 075	20,1	1 963	19,5

BALANSE	31.03.2017		31.03.2016	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	104 474	76,8	103 135	76,7
Bygninger og andre faste eiendommer	286	0,2	298	0,2
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	10 657	7,8	9 869	7,3
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	21 926	16,1	22 640	16,8
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	71 128	52,3	69 830	51,9
herav aksjer og andeler	13 561	10,0	18 752	13,9
herav obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	53 467	39,3	48 719	36,2
Gjenforsikringsandel av brutto forpliktelser i skadeforsikring	5 947	4,4	6 155	4,6
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	136 047	100,0	134 540	100,0
Egenkapital	40 084	29,5	39 709	29,5
Forsikringsforpliktelser brutto	75 765	55,7	75 793	56,3
herav avsetning for ikke opptjent bruttopremie	24 251	17,8	23 431	17,4
herav brutto erstatningsavsetning	50 797	37,3	51 696	38,4

7 Tabeller for grupper og enkeltforetak

Banker

Tabell 7.1: Resultatposter for gruppen av de 7 store bankene

	1.kv.17		1.kv.16	
	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK
Netto renteinntekter	11 801	1,41	11 743	1,39
Andre inntekter	4 709	0,56	6 018	0,71
herav verdiendr. finansielle instrumenter	977	0,12	2 276	0,27
Driftskostnader	7 654	0,91	7 781	0,92
herav lønn og personalkostnader	4 232	0,50	4 382	0,52
Resultat før tap	8 855	1,06	9 980	1,18
Tap på utlån	891	0,11	1 577	0,19
Verdifall på ikke finansielle eiendeler	-7	0,00	6	0,00
Resultat før skatt	7 971	0,95	8 397	0,99
Skattekostnad	1 812	0,22	1 920	0,23
Resultat etter skatt	6 160	0,73	6 477	0,77
EK-avkastning	9,8		11,0	

Tabell 7.2: Balanseposter for gruppen av de 7 store bankene

	31.03.17		31.03.16		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	3 358,6		3 123,7		7,5
Brutto utlån til kunder	2 226,0		2 146,8		3,7
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	2 348,0		2 268,6		3,5
Tapsnedskrivninger på utlån	-19,9	-1,0	-15,9	-0,8	25,7
herav individuell tapsnedskrivning	-12,9	-0,6	-10,5	-0,5	22,9
herav gruppenedskrivning	-7,1	-0,3	-5,4	-0,3	31,2
Brutto misligholdte utlån	25,9	1,2	22,1	1,0	17,2
Gjeld til kredittinstitusjoner	286,6		180,4		58,9
Innskudd fra kunder	1 463,6		1 309,3		11,8
Verdipapirgjeld	1 119,8		1 109,7		0,9
Innskuddsdekning (%)	65,8		61,0		

Tabell 7.3: Resultatposter for gruppen av de 24 mellomstore bankene

	1.kv.17		1.kv.16	
	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK
Netto renteinntekter	4 961	2,40	4 331	2,27
Andre inntekter	1 176	0,57	814	0,43
herav verdiendr. finansielle instrumenter	283	0,14	36	0,02
Driftskostnader	2 594	1,25	2 366	1,24
herav lønn og personalkostnader	1 112	0,54	1 061	0,56
Resultat før tap	3 543	1,71	2 779	1,46
Tap på utlån	335	0,16	485	0,25
Verdifall på ikke finansielle eiendeler	2	0,00	0	0,00
Resultat før skatt	3 206	1,55	2 295	1,20
Skattekostnad	741	0,36	571	0,30
Resultat etter skatt	2 465	1,19	1 724	0,90
EK-avkastning	12,9		10,2	

Tabell 7.4: Balanseposter for gruppen av de 24 mellomstore bankene

	31.03.17		31.03.16		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	842,0		768,3		9,6
Brutto utlån til kunder	720,6		652,6		10,4
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	786,1		717,1		9,6
Tapsnedskrivninger på utlån	-6,6	-0,9	-6,1	-0,9	8,5
herav individ. tapsnedskr.	-2,9	-0,4	-2,9	-0,5	-2,6
herav gruppenedskrivning	-3,7	-0,5	-3,1	-0,5	18,9
Brutto misligholdte utlån	12,1	1,7	11,2	1,7	7,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	33,9		33,8		0,1
Innskudd fra kunder	414,9		374,8		10,7
Gjeld ved utst. av verdipapirer	271,6		264,6		2,7
Innskuddsdekning	57,6		57,4		

Tabell 7.5: Resultatposter for gruppen av de 95 mindre bankene

	1.kv.17		1.kv.16	
	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK
Netto renteinntekter	1 869	2,25	1 587	2,14
Andre inntekter	476	0,57	361	0,49
herav kursgev. finansielle instrumenter	79	0,10	-24	-0,03
Driftskostnader	1 364	1,64	1 201	1,62
herav lønn og personalkostnader	637	0,77	569	0,77
Resultat før tap	981	1,18	747	1,01
Tap på utlån	80	0,10	86	0,12
Verdifall på ikke finansielle eiendeler	-3	0,00	-13	-0,02
Resultat før skatt	904	1,09	674	0,91
Skattekostnad	203	0,24	163	0,22
Periodens resultat	701	0,84	511	0,69
EK-avkastning	7,6		6,6	

Tabell 7.6: Balanseposter for gruppen av de 95 mindre bankene

	31.03.17		31.03.16		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	336,8		298,3		12,9
Brutto utlån til kunder	282,0		249,3		13,1
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	360,7		321,0		12,4
Tapsnedskrivninger	-2,1	-0,8	-1,9	-0,8	12,3
herav individ. tapsnedskr.	-1,1	-0,4	-1,0	-0,4	10,3
herav gruppenedskrivning	-1,1	-0,4	-0,9	-0,4	14,5
Brutto misligholdte utlån	4,7	1,7	4,0	1,6	15,1
Gjeld til kredittinstitusjoner	5,3		5,1		3,3
Innskudd fra kunder	239,2		214,6		11,5
Gjeld ved utst. av verdipapirer	47,2		39,6		19,2
Innskuddsdekning	84,8		86,1		

Finansieringsforetak

Tabell 7.7: Resultatposter finansieringsforetak med leasing/bilfinansiering som hovedområde (9 norske foretak)

	1. kvartal 2017		1. kvartal 2016	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	816	3,22	738	3,22
Andre inntekter	90	0,35	107	0,47
herav verdiendr. finansielle instrumenter	2	0,01	1	0,00
Andre kostnader	356	1,40	322	1,41
herav lønn og personalkostnader	199	0,78	199	0,87
Driftsresultat før tap	542	2,14	497	2,17
Bokførte tap på utlån	36	0,14	-37	-0,16
Resultat før skatt	506	1,99	534	2,33
Skattekostnad	125	0,49	136	0,59
Resultat etter skatt	381	1,50	398	1,74

Tabell 7.8: Balanseposter finansieringsforetak med leasing/bilfinansiering som hovedområde (9 norske foretak)

	31.03.2017		31.03.2016		% vekst
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	
Forvaltningskapital	104 188		93 418		11,5
Brutto utlån til kunder	98 792		88 214		12,0
herav leasing	64 252		57 474		11,8
Leasing totalt i norske foretak*	115 464		103 947		11,1
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-953	-1,0	-881	-1,0	8,2
herav individuelle tapsnedskrivninger	-744	-0,8	-713	-0,8	4,3
herav gruppenedskrivninger	-209	-0,2	-168	-0,2	24,4
Brutto misligholdte lån, 30 dager	5 686	5,8	5 720	6,5	-0,6
Gjeld til kredittinstitusjoner	79 901		73 342		8,9

*omfatter 15 finansieringsforetak og banker

Tabell 7.9: Balanseposter (19 filialer av utenlandske finansieringsforetak)

	31.03.2017	31.03.2016	Vekst i %
	Mill. kr	Mill. kr	
Brutto utlån til kunder	60 644	56 231	7,8
herav leasing (8 filialer)	14 165	12 372	14,5
Leasing totalt i utenlandske filialer*	22 949	20 294	13,1

*omfatter 12 utenlandske filialer av finansieringsforetak og banker

